

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 218)

Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/505)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : 101-983/3741

6.9.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.8.1996 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye ile Moğolistan arasında ortak tarihten kaynaklanan güçlü kültür bağları mevcuttur. Bu bağlar, iki ülke arasındaki siyasi ve ekonomik ilişkilerin ve çok yönlü bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli zemini sağlamaktadır.

Komünizmin yıkılması ve Sosyalist Blokun ortadan kalkması ile dünyaya açılmak amacıyla çok yönlü bir dış politika izlemeye çalışan Moğolistan, bu meyanda ülkemize büyük ilgi ve yakınlık göstermekte ve Türkiye'yi Batı dünyası ile arasında bir köprü olarak değerlendirmektedir.

Türkiye de, Orhun Yazıtlarının bu ülkede olmasının da gösterdiği gibi, köklü tarih ve kültür bağlarına sahip olduğumuz Moğolistan'ı diğer Orta Asya ülkelerinden ayırmamakta ve Moğolistan'dan gelen yardım ve işbirliği taleplerine, olanakları ölçüsünde olumlu karşılık vermektedir.

Bununla birlikte, Moğolistan ile ilişkilerimizin ve işbirliğimizin hukuksal temelini oluşturacak bir çerçeve anlaşmasının imzalanması, ancak 1995 yılında mümkün olmuştur.

Daha önce 1992 yılında parafe edilen "Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşması", Sayın Cumhurbaşkanımızın, Moğolistan Cumhurbaşkanı Punsalmaagiin Ochirbat'ın davetlisi olarak 11-13 Eylül 1995 tarihlerinde bu ülkeye gerçekleştirdiği resmi ziyaret sırasında, 12 Eylül 1995 günü Ulan Bator'da, iki Cumhurbaşkanı tarafından imzalanmıştır.

Antlaşma, Türkiye ile Moğolistan arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde, egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, eşitlik, adalet ve ortak yarar temelinde geliştirilmesini öngörmektedir.

Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşması ile hukuksal çerçevesi çizilen Türk-Moğol ilişkilerinin, sözkonusu Antlaşma'nın onaylanmasının ardından ivme kazanması ve her alanda derinleşerek gelişmesi beklenmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No : 11505

Karar No : 52

24.1.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 23 Ocak 1997 tarihli 8 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ortak tarihten kaynaklanan güçlü kültür bağlarımızın bulunduğu Moğolistan ile ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesini öngören Tasarı, Komisyonumuzca uygun bulunarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili

Cemal Külahlı

Bursa

Üye

Yaman Törüner

Afyon

Üye

Arif Ahmet Denizolgun

Antalya

Üye

Hikmet Çetin

Gaziantep

Üye

Hasan Tekin Enerem

İstanbul

Üye

Bülent Tanla

İstanbul

Üye

Haluk Yıldız

Kastamonu

Üye

Yaşar Canbay

Malatya

Sözcü

Cefi Jozef Kamhi

İstanbul

Üye

Mehmet Sağdıç

Ankara

Üye

Ali Rahmi Beyreli

Bursa

Üye

Mukadder Başeğmez

İstanbul

Üye

Hüseyin Kansu

İstanbul

Üye

Osman Yumakoğulları

İstanbul

Üye

Cemal Özbilen

Kırklareli

Üye

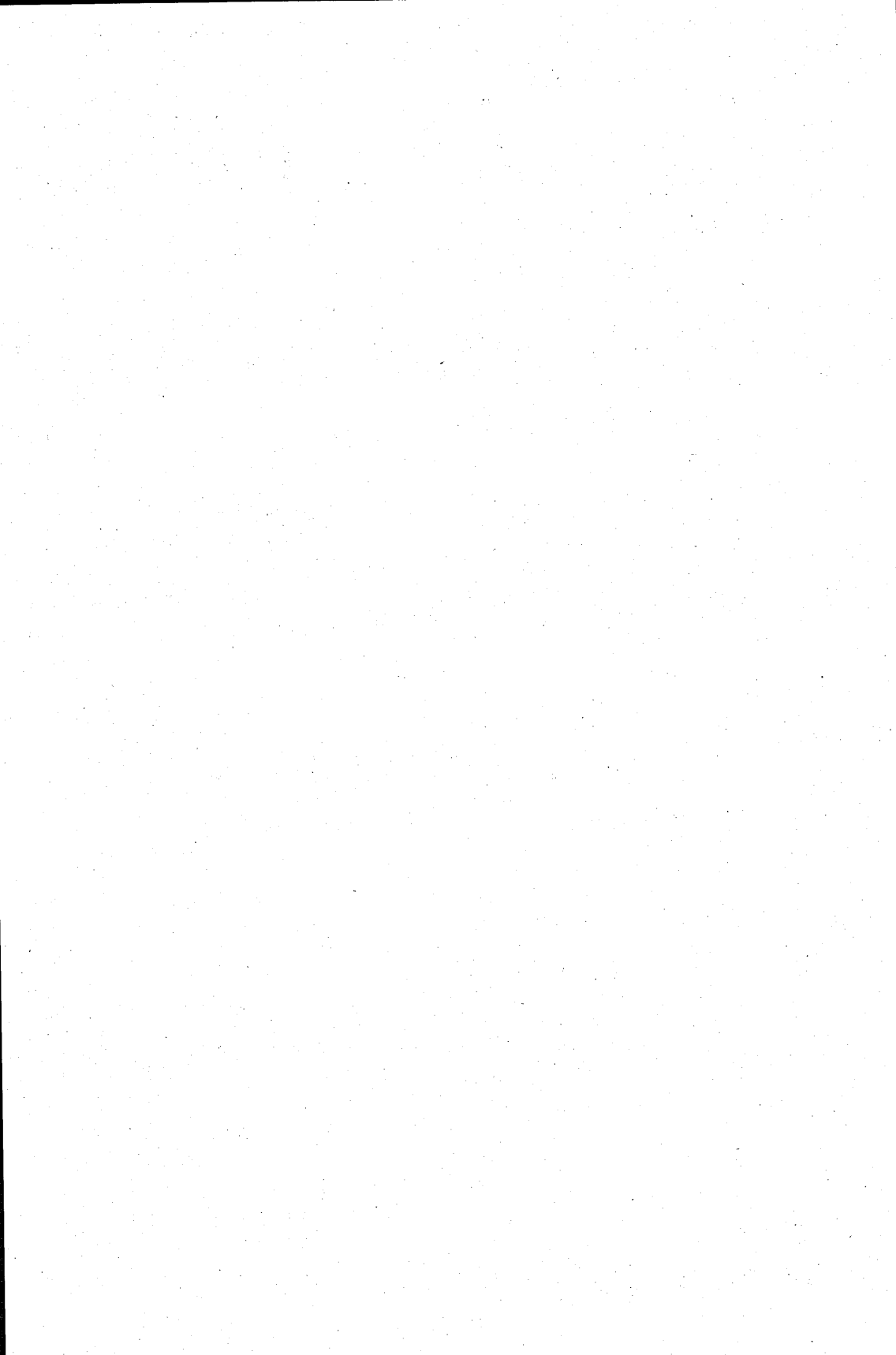
Bayram Fırat Dayanıklı

Tekirdağ

Üye

Enis Süllin

Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşması-
nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — 12 Eylül 1995 tarihinde Ulan-Bator'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliği Antlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Çiller

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Ağar

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı

M. H. Dağlı

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Gül

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altunsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. C. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Güneri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı

T. Tayan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bây. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.

F. Adak

Turizm Bakanı

B. Yücel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar

DIŐIŐLERİ KOMİSYONU NUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Dostane İlişkiler ve İŞbirliği Antlaşması-
nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1.— Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.— Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.— Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MOĞOLİSTAN ARASINDA DOSTANE İLİŞKİLER VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI

Aşağıda Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan,

- Ülkeleri arasındaki dostluk ve işbirliği ilişkilerinin Türk ve Moğol milletlerinin ortak yararına ve uluslararası barış ve istikrara katkıda bulunacak şekilde geliştirilmesi amacıyla,

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkelerine bağlılıklarını yineleyerek,

- Türk ve Moğol milletleri arasındaki köklü tarihi ve kültürel bağları gözönünde bulundurarak,

- Aralarındaki işbirliğini uzun vadeli ve istikrarlı bir temelde daha da geliştirme ve genişletme kararlılığı ile,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan, ilişkilerini uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde ve birbirlerinin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, eşitlik, adalet ve ortak yarar temelinde geliştireceklerdir.

MADDE 2

Taraflar, kamu kuruluşları, hükümet dışı kuruluşlar, parlamentoları ve sosyal kuruluşları arasındaki ilişkileri her düzeyde geliştireceklerdir.

MADDE 3

Taraflar, ikili ilişkileri ve ortak ilgi alanlarına giren alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası konularda görüş alışverişinde bulunmak amacıyla düzenli olarak çeşitli düzeylerde danışmalarda bulunacaklardır.

MADDE 4

Taraflar, Birleşmiş Milletler Örgütü ve diğer uluslararası ve bölgesel kuruluşlar çerçevesinde işbirliği yapacaklardır.

MADDE 5

Taraflar, uluslararası anlaşmazlıkların sadece barışçı yöntemlerle çözülmesi ve uluslararası ilişkilerde güç kullanılması veya güç kullanma tehdidinde bulunulmasından kaçınılması gerektiğini teyid ederler.

MADDE 6

Taraflar, Birleşmiş Milletler çerçevesinde tespit edilmiş bulunan tam ve genel silahsızlanma ile ilgili hedeflerin gerçekleştirilmesine desteklerini teyid ederler. Taraflar, Avrasya kıtası güvenliğinin kendi güvenlikleri ile doğrudan ilgisinin bilinciyle, bölgedeki barış, güvenlik ve istikrara katkıda bulunmaya gayret edeceklerdir.

MADDE 7

Taraflar, uzun vadeli ekonomik ve ticari işbirliğini teşvik edecekler, ikili ticaret ve ekonomik işbirliğinin artırılması, yatırımların teşviki ve ortak yatırımlar gerçekleştirilmesi yönünde çaba sarfedeceklerdir.

MADDE 8

Taraflar, bilim ve teknoloji, eğitim, kültür, enformasyon ve diğer alanlarda işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 9

Taraflar, milletlerinin birbirlerini daha iyi tanımaları amacıyla, üniversiteleri, kültür ve sanat kuruluşları ile vatandaşları arasında doğrudan işbirliğini teşvik edeceklerdir.

Taraflar, çeşitli kamu kuruluşları, iş çevreleri ve meslekî kuruluşları arasında ilişkilerin ve temaların kurulmasını ve geliştirilmesini destekleyeceklerdir.

Taraflar, kardeş şehir ilişkilerinin kurulmasını teşvik edeceklerdir.

MADDE 10

Taraflar, özellikle milletlerinin ortak tarihleriyle ilgili tarihî ve kültürel eser ve anıtların restorasyonu ve korunması yönünde ortak çaba sarfedecekler, kültür ve sanat ile ilgili uluslararası kuruluşlarda işbirliği yapacaklardır.

MADDE 11

Taraflar, işbu Antlaşma temelinde ve uygulanması amacıyla kamu ve özel sektör kuruluşları arasında yarar görülecek anlaşmaların ve protokollerin imzalanmasını destekleyeceklerdir.

MADDE 12

İşbu Antlaşma, tarafların yürürlükteki ikili ve çok taraflı antlaşma ve anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

MADDE 13

İşbu Antlaşma taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE 14

İşbu Antlaşma 10 yıl süreli olup Taraflardan birinin yürürlük süresinin dolmasından 12 ay önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmaması halinde beşer yıllık sürelerle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Ulan Bator'da, 12 Eylül 1995 tarihinde Türkçe ve Moğolca ve İngilizce üç nüsha olarak ve üç metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Çeviride uyumsuzluk olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

Süleyman DEMİREL

Cumhurbaşkanı

MOĞOLİSTAN ADINA

Punsalmaagiin OCHIRBAT

Cumhurbaşkanı

